

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Заняття:	II семестр (4 чверть)
Лекції	2 години на тиждень
Семінарські	2 години на тиждень
Кількість кредитів	3
Мова викладання	Українська

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Блінова Ганна Олександрівна
Наукова ступінь	доктор юридичних наук
Наукове звання	професор
Посада	професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	Роб.тел. 0562-756-09-91; моб: 0967917242
E-mail	blinovahanna@i.ua Blinova.G.O@nmu.one
Профайл	http://cgp.nmu.org.ua/ua/vykl.php
Персональна сторінка	https://scholar.google.com.ua/citations?user=ySm66L0AAAAJ&hl=ru
Консультації	ауд.10/314, 1 година на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра кафедри цивільного, господарського та екологічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 314
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) Blinova.G.O@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення курсу «Правознавство» дозволяє ознайомитись із змістом основних правових інститутів, притаманних таким галузям права як конституційне, адміністративне, трудове, цивільне, господарське, кримінальне право та правових категорій цивільного, адміністративного, кримінального процесів; визначити основні положення теоретичного та прикладного характеру сучасних галузей права України; формувати уміння та навички правильного застосування положень вітчизняного законодавства на практиці в сфері у сфері публічного управління та адміністрування; виявити проблеми правового регулювання правовідносин в Україні, виробити навички правового аналізу та наукового обґрунтування напрямів удосконалення чинного законодавства України, що регулює суспільні відносини у сфері публічного управління та адміністрування.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є: формування системи теоретичних знань здобувачів вищої освіти про основні положення права та засади правового регулювання суспільних відносин; формування навичок використання правничої термінології в професійній діяльності; засвоєння студентами норм галузей права, які регулюють суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення публічного управління та адміністрування; підвищення рівня правової культури і правосвідомості у здобувачів вищої освіти для забезпечення неухильного дотримання ними вимог закону та кваліфікованого його застосування у своїй професійній діяльності.

Завдання курсу:

1) сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань про особливості реалізації та застосування норм основних галузей права;

2) навчити студентів розуміти зміст та особливості правового регулювання суспільних відносин;

3) підвищити здатність здобувачів вищої освіти до критичного та системного аналізу юридичних фактів та правових явищ у сфері права;

4) навчити студентів застосовувати норми трудового, сімейного, житлового, цивільного, господарського, фінансового, податкового, адміністративного права та інших галузей права в професійній діяльності;

5) ознайомити студентів з основними правовими механізмами вирішення проблем в галузі права теоретичного та прикладного характеру.

3. Результати навчання

3.1 Програмні результати навчання

РН 05	Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
РН 06	Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

3.2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр	Зміст
ПРН 5	ПРН 5.1-36	Знати конституційні права, свободи та обов'язки громадян, розуміти основні принципи та норми Конституції України, знати основні положення правового регулювання функціонування публічної влади в Україні згідно конституційного та адміністративного законодавства, нормативних вимог до посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування; знати принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
	ПРН 5.2-36	Бути поінформованим про принципи та знати зміст основних положень цивільного, трудового, сімейного та житлового права України, на підставі цього ідентифікувати зміст інститутів цивільного, трудового, сімейного та житлового права, розуміти принципи регулювання цивільно-правових відносин та засад настання цивільно-правової відповідальності; розуміти вплив норм цих галузей права на суспільні відносини у сфері публічного управління та адміністрування.
	ПРН 5.3-36	Знати засади господарського права та господарського процесу, фінансового, бюджетного та податкового права; бути поінформованим про стандарти, принципи, норми публічного управління та адміністрування у господарській, фінансовій, бюджетній та податковій сферах, розуміти особливості організаційно-правових форм суб'єктів господарювання та особливості законодавчих вимог до ведення господарської діяльності в окремих галузях господарювання в Україні; орієнтуватись в питаннях правового регулювання діяльності учасників фінансових, бюджетних та податкових правовідносин; розуміти засади господарсько-правової відповідальності та особливості різних способів захисту інтересів господарюючих суб'єктів у відносинах із суб'єктами публічного управління.
	ПРН 5.4-36	Знати основні положення кримінального права, розуміти зміст складів кримінальних правопорушень та вміти їх ідентифікувати, розуміти засади кваліфікації злочинів та орієнтуватись у видах покарань за Кримінальним кодексом України, орієнтуватись в засадах кримінального-процесуального права та порядку притягнення до кримінальної відповідальності осіб, що вчинили кримінальні проступки та злочини у сфері публічного управління.
ПРН6	ПРН 6.1-36	Знати основні нормативно-правові акти та положення конституційного, адміністративного законодавства, що регулює функціонування публічної влади в Україні, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та інших учасників суспільних відносин у сфері публічного управління та адміністрування.

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр	Зміст
ПРН 6.2-36		Знати основні права та обов'язки фізичних осіб за цивільним законодавством України; бути поінформованим щодо змісту основних положень трудового, сімейного та житлового законодавства України, що впливають на взаємодію фізичних осіб із органами публічної влади.
ПРН 6.3-36		Знати засади господарського права та господарського процесу в частині регламентації діяльності суб'єктів господарювання при взаємодії із державними органами, органами місцевого самоврядування, добросовісної економічної конкуренції, заборони зловживання монополічним становищем та дотримання правил публічного адміністрування та управління у фінансовій, бюджетній та податковій сферах України.
ПРН 6.4-36		Знати основні положення кримінального права, розуміти зміст складів кримінальних правопорушень, що враховують злочинні посягання на засади публічного управління та адміністрування, розуміти зміст положень кримінального права та кримінального процесуального права щодо відповідальності державних службовців, працівників органів місцевого самоврядування та інших публічних службовців за вчинення правопорушень у сфері публічного управління.

4. Структура курсу

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	30
P5.1-36 P6.1-36	1. Основи конституційного права України. 1.1. Основні теоретичні положення з теорії держави та права. 1.2. Сутність, предмет, принципи конституційного права, особливості норм Конституції України. 1.3. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України. 1.4. Основні інститути конституційного права України.	4
P5.1-36 P6.1-36	2. Основні положення адміністративного права та адміністративного процесу 2.1. Поняття, предмет і метод адміністративного права України. Публічна влада та органи, що її представляють 2.2. Адміністративні правовідносини та їх характеристика. Правові засади публічної служби в Україні. 2.3. Характеристика адміністративних правопорушень, підстави та порядок притягнення до адміністративної відповідальності. 2.4. Принципи, учасники та стадії адміністративного процесу.	5
P5.2-36 P6.2-36	3. Засади цивільного права та цивільного процесу 3.1. Поняття, система та основні інститути цивільного права України.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	3.2. Цивільні правовідносини: учасники, зміст, відповідальність. 3.3. Характеристика окремих підгалузей та інститутів цивільного права. 3.4. Основи цивільного процесуального права та засади судового захисту цивільних прав громадян та юридичних осіб.	5
P5.2-36 P6.2-36	4. Основи трудового, сімейного та житлового права 4.1. Основні положення трудового права: трудові правовідносини, їх зміст, учасники, трудові права та обов'язки, принципи трудового законодавства. 4.2. Загальна характеристика сімейного права України: принципи, інститути та предмет регулювання. 4.3. Основи житлового права та характеристика житлового законодавства. 4.4. Зміст, способи захисту прав та обов'язків учасників трудових, сімейних та житлових правовідносин.	4
P5.3-36 P6.3-36	5. Засади господарського права та господарського процесу. 5.1. Поняття, предмет та особливості господарського права. Господарські відносини: ознаки та види. 5.2. Поняття, ознаки, види суб'єктів господарської діяльності. Характеристика організаційно-правових форм суб'єктів господарювання. 5.3. Законодавчі вимоги до ведення господарської діяльності в окремих галузях економіки України та захист права інтелектуальної власності в господарській діяльності. 5.4. Засади господарсько-правової відповідальності, особливості різних способів захисту інтересів учасників господарських правовідносин. Основи господарського процесу.	4
P5.3-36 P6.3-36	6. Основи фінансового, бюджетного та податкового права України 6.1. Основні положення фінансового права: фінансові правовідносини, їх зміст, учасники, фонди коштів, принципи фінансового законодавства, відповідальність за вчинення фінансових правопорушень. 6.2. Загальна характеристика бюджетного права України: принципи, інститути та предмет регулювання, бюджетна система, бюджетний процес. 6.3. Основи податкового права, податкова система України, податкові правовідносини, порядок нарахування та сплати податків, відповідальність за вчинення податкових правопорушень.	4
P5.4-36 P6.4-36	7. Засади кримінального права та кримінального процесу 7.1. Основні поняття, система та інститути кримінального права України 7.2. Поняття складу злочину. Ознаки складу злочину. Поняття кваліфікації злочинів	4

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	7.3 Характеристика видів та підстав призначення покарання за вчинення кримінальних проступків та злочинів.	
	7.4. Правові засади кримінального процесу: принципи, суб'єкти, стадії.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
P5.1-36 P6.1-36	1. Основи конституційного права України.	8
P5.1-36 P6.1-36	2. Основні положення адміністративного права та адміністративного процесу	9
P5.2-36 P6.2-36	3. Засади цивільного права та цивільного процесу	9
P5.2-36 P6.2-36	4. Основи трудового, сімейного та житлового права	8
P5.3-36 P6.3-36	5. Засади господарського права та господарського процесу.	9
P5.3-36 P6.3-36	6. Основи фінансового, бюджетного та податкового права України	8
P5.4-36 P6.4-36	7. Засади кримінального права та кримінального процесу	9
	РАЗОМ	90

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Активованій корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one). Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote. Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1. Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «Правознавство» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності студента: 1) поточне тестування за кожною темою лекційного заняття; 2) підготовка відповідей на контрольні питання до теми; 3) участь у аудиторній роботі на практичних заняттях з відповідями на контрольні питання до теми; 4) підготовка есе, рефератів, презентацій, аналіз практичних ситуацій.

Теоретична частина оцінюється за результатами поточного тестування під час лекції. Кожен з поточних тестів складається з 5 тестових запитань закритого типу з однією правильною відповіддю. За кожен тест здобувач може отримати до 5 балів. Загалом за теоретичну частину здобувач може отримати 35 балів.

Здобувач також може пройти онлайн-курси у форматі «неформальна освіта» із отриманням сертифікатів Міністерства цифрової трансформації України та Національного агентства України з питань державної служби. За умови надання/завантаження сертифікату про успішне опанування освітніх серіалів на платформі Дія.Освіта «Демократія через дії (Модуль 1)» (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/democracy-through-actions-module-1>), «Демократія через дії (Модуль 2)» (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/democracy-through-actions-module-2>), буде зараховано теоретичну частину курсу за темами 1 та 2: 10 балів. За умови надання/завантаження сертифікату про успішне опанування освітнього серіалу «Демократія через дії (Модуль 1 та Модуль 2)» та/або «Бізнес і права людини» на платформі Дія.Освіта (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/business-and-human-rights>) буде зараховано теоретичну частину курсу за темою 5: 5 балів.

Практична частина оцінюється за результатами виконання контрольних завдань за кожною темою практичного заняття, що полягають у виконанні завдань під час практичних занять у формі поточного тестування, підготовки відповідей на контрольні питання до теми; підготовка есе, рефератів, презентацій, аналіз практичних ситуацій. При несвоєчасному виконання практичних завдань оцінка знижується вдвічі.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується максимум 65 балів.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

ТЕМИ	Теоретична частина	Практична частина
1	5	9
2	5	10
3	5	10
4	5	9
5	5	9
6	5	9
7	5	9
Всього	35	65
	100	

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (залік)** під час сесії.

Залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з 100 тестових завдань із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (разом 100 балів). Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

1. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується

відповідними нормами «Положення про систему запобігання та виявлення плагиату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка».

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагиат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на НТУ Microsoft Office та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до чату у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Правознавство».

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Правознавство [Електронний ресурс]: навч. посібник для здобувачів вищої освіти неюридичних спеціальностей / кол. авт.; за заг. ред. к.ю.н., доц. Т.М. Лежневої. Дніпро: ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. 204 с.

3. Тополевський Р.Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьВДУВС, 2020. 268 с.

4. Теорія держави і права : навчальний посібник/ Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г., Тицька Я О., Атаманова Н.В., Арабаджи Н.Б. Міжнародний гуманітарний ун-т. 2021. 193 с.

5. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.

Додаткові

1. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.

2. Захист особистих немайнових прав особи у судовому порядку. За заг. ред. д.ю.н., проф. Ю.О. Легези. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка», 2021. 265 с.

3. Блінова Г.О. Становлення України як цифрової держави та удосконалення системи державних електронних інформаційних ресурсів. Науковий журнал «Law. State. Technology». Вип. 1. 2021. С. 3-10. URL: <https://doi.org/10.32782/LST/2021-2-1>

4. Блінова Г.О. Правові засади використання електронних інформаційних ресурсів в концепції цифрової держави. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. № 2. 2021. С. 53–60. URL: <https://doi.org/10.54929/pmtl-issue2-2021-10>

5. Блінова Г.О., Потіп М.М. Таємниця особистого життя: зміст та захист. Юридичний науковий електронний журнал № 12. 2021. С. 113-116. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-12/24>
6. Блінова Г.О., Потіп М.М. Процесуальні аспекти захисту таємниці про стан здоров'я. Право і суспільство. № 6. 2021. С. 28-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2021_6_6
7. Блінова Г.О., Потіп М.М. Судовий захист приватно-правових таємниць: вітчизняний та іноземний досвід. Приватне та публічне право № 4 за 2021 рік. С.27-34. URL: <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2021.4.4>
8. Блінова Г.О. Окремі аспекти правового регулювання інформаційних відносин у сфері будівництва. Право та державне управління. № 4. 2022. С. 35-41. URL: <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.4.5>
9. Блінова Г.О., Мамедова Е.А. Правові аспекти захисту персональних даних в роботі патрульного поліцейського. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. № 6. С. 70-77. URL: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.6.12>
10. Блінова Г.О., Чалик В.Р. Механізм адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій у соціальній сфері. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. №3, 2023. С. 105-114. URL: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2023-3-130-139>
11. Блінова Г.О. Інформаційно-правове забезпечення механізму поводження з відходами війни. Юридичний науковий електронний журнал. №7. 2023. С. 93-99. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-7/20>
12. Блінова Г.О. Інформаційне забезпечення адміністрування місцевих податків і зборів: організаційно-правові аспекти. Правова позиція. 2023. № 2 (39). С. 110-116. URL: <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-2.22>
13. Блінова Г.О. Теоретичні та практичні аспекти кваліфікації адміністративних правопорушень у бюджетній сфері. Юридичний науковий електронний журнал. №2. 2024. С. 588-593. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-2/145>. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2024/147.pdf
14. Блінова Г.О. (2024). Національна валюта в механізмі правового регулювання: порівняльний аналіз української та європейської практики. Право і суспільство. 2024. № 4. С. 703-708. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.4.99>